

gestolen.'¹ 'De plunderingen door Amerikaanse, Britse en Canadese troepen', berichtte Kruls aan de minister van oorlog,

'nemen ontstellende proporties aan; ook nu weer in de gebieden welke pas bevrijd werden (Mook en Gennep). Vrijwel geen huis... blijft er vrij van. Als de inboedels niet worden weggehaald, worden zij opzettelijk vernield. Zo werden bij de burgemeester van Gennep twee antieke kasten met porcelein uit de ramen geworpen en vervolgens stukgeslagen. De klachten komen van alle kanten; de bevolking toont zich zeer verontwaardigd en verklaart, dat men zulke dingen zelfs van de Duitsers nooit ondervonden heeft... De legerleiding schijnt er zich weinig om te bekommeren en geen kans te zien of niet bereid te zijn, krachtige preventieve of repressieve maatregelen te nemen.'²

Twee weken later, medio maart, bracht Kruls deze en andere klachten (die andere komen nog aan de orde) in een memorandum ter kennis van de *Shaef-Mission*. Brigadier de Cazenove berichtte hem toen prompt dat Montgomery persoonlijk maatregelen zou treffen, en deze zijn, aangezien in het bevrijde oosten, noorden en westen des lands niet over vernieling en plundering is geklaagd, kennelijk effectief geweest. Wij willen overigens opmerken dat in het zuiden ook door Nederlanders werd geplunderd (wij vermeldden dat al met betrekking tot Kerkrade) – zo druk zelfs, dat er eind februari bij wetsbesluit (F 15) 'zeer zware straffen', de doodstraf inbegrepen, op werden gesteld.

Er werd aan het wangedrag van de Geallieerde militairen geen enkele publiciteit gegeven (ook de Enquêtecommissie heeft er, hoewel haar de zojuist aangehaalde stukken bekend waren, over gezwegen) – dat het Militair Gezag nuttig werk heeft verricht door er op aan te dringen dat de Geallieerde legerleiding de troepen beter in de hand zou houden, spreekt vanzelf.

Het apparaat

Bij de overgang naar het Continent telde het Militair Gezag, gelijk eerder vermeld, honderdvijf-en-zeventig officieren en bijna zeshonderd andere

¹ Rapport, 20 febr. 1945, van de militaire commissaris Betuwe aan Kruls (*Eng.*, punt p, gestenc. bijl. 427). ² Brief, 23 febr. 1945, van H. J. Kruls aan het dep. van oorlog (a.v., punten j en o, gestenc. bijl. 375).